

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

8. évfolyamos tanulók számára

3. forduló

2015. január 26.

Össz.pontszám:

58p	
-----	--

Versenyző neve: Osztály:.....

Iskola neve:

1. Elő-szoba

Ha a megadott szavakhoz ugyanazt a szót illesztjük hozzá, összetett szavakat kapunk megfejtésül. A hozzátett szó mindig valamilyen szobával kapcsolatos kifejezést, lakberendezési tárgyat jelöl.

1. *svéd, kerek, törzs*
2. *francia, meleg, virág, víz*
3. *hinta, szövő, szó, karos*
4. *bár, jég, páncél, konyha*
5. *torz, fény, álló, tér*
6. *város, sor, tűz, bordás*
7. *futó, gyep, varázs, virág*
8. *bányász, fék, láva, villany*

8p	
----	--

2. Szópótló

Egészítsd ki az alábbi szavak toldalékolt alakjaival a mondatokat!

vihar, ború, zápor, villám

- a) Kettejük kapcsolata inkább volt, mint nyugodt.
- b) Elkeseredésében szinte a könnyei.
- c) tekintettel nézett társaira.
- d) Egész nap volt a hangulatom.

4p	
----	--

3. Közmondás és szólás kerestetik!

A. Melyik közmondás illik a következő esetekre?

a) *Több ismerősünk is ezzel az utazási irodával nyaralt, de mindannyian sokan panaszkodtak a szervezésre. Mi ezért másik irodát keresünk.*

.....
b) *Első alkalommal nagyon rokonszenvesnek tűnt nekem, de a következő találkozóra elhozta a barátait is, akik egész este udvariatlanul és faragatlanul viselkedtek. Ha valóban ezekkel az emberekkel érzi jól magát, kissé megváltozik a véleményem róla.*

.....

B. Az alábbi meghatározások alapján találd ki, melyik szólásra gondoltunk! Segítség: mindegyik szólásban szerepel a fa szó.

a) *Valaki nagy munkába kezd, amely könnyen meghaladhatja az erejét.*

.....

b) *Nem látja a lényegét, elvész a részletekben.*

.....

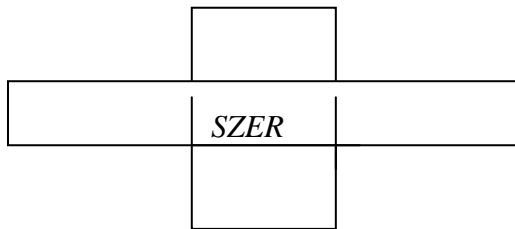
c) *Helytelenül viselkedik.*

.....

5p

4. Keresd a helyét!

Alkoss összetett szavakat a felsorolt szóelemek segítségével!

elő, jel, hang, rend, tár, torna

4p

5. Nyelvújítási furcsaságok

A nyelvújítás korában egy-egy fogalomra több kifejezés is született, de ezek legtöbbször azóta eltűnt nyelvünkől. Kösd össze jól ismert szavainkat azok elfeledett megfelelőivel!

TÉGLALAP	éleny
RÖGTÖNZŐ	penzcsűrnök
OXIGÉN	hányító
BANKÁR	rögtön varázsló
LÉNYEG	egyközű négyszög
SZÁMLÁLÓ	léteg

6p

6. Számozással állítsd sorrendbe a mondatokat, hogy az eredeti szöveg kerekedjen ki belőlük!

1. *A kis Rece a deszkák közötti résen leselkedett befelé.*

- ___ Ami azért volt feltűnő, mert kivételesen szép meleg délután volt.
- ___ Ember egy se.
- ___ A kerítés mögött építkezés volt, mindenféle gépek, daruk álltak a gödrök között.
- ___ A kis Rece futólag eltöprengett ezen, míg befelé leselkedett a kerítésen.
- ___ Illetve távolabb, egy deszkaelőtt az éjjeliőr ült, télikabátban, kucsmában.

5p

7. Városról városra

Melyik város neveit rejtik a következő anagrammák? Ha a betűket helyes sorrendbe állítod, akkor kiderül a település neve. pl. Ez a DDR! - Drezda (A magánhangzók időtartama változhat.)

- a. Fene zrí
- b. Szele már új!
- c. Jó-e a riói rend?

3p	
----	--

8. Irány a múzeum!

Olvasd el figyelmesen a múzeum nyitva tartásáról és jegyáraitól szóló tájékoztatót, majd válaszolj a kérdésekre!

Petőfi Irodalmi Múzeum	
Nyitva tartás: Keddtől vasárnapig: 10-18 óráig	
A múzeum állandó kiállításai ingyenesen látogathatók.	
Az időszaki kiállításokra ingyenes belépést biztosítanak: 65 év feletti nyugdíjasoknak, pedagógusoknak, muzeológusoknak (igazolvánnyal) Könyv- és médiatár nyitva tartása: hétfőtől csütörtökig 10-16 óráig Tárlatvezetés: magyar, angol és német nyelven	
Jegyárak:	
Felnőtt belépő az időszaki kiállításokra:	350.-
Gyermekbelépő az időszaki kiállításokra:	180.-
Nyugdíjas belépő az időszaki kiállításokra:	180.-
Családi belépő (2 felnőtt és kiskorú gyermekeik):	700.-
Kombinált jegyek (heti belépők a múzeum budapesti kiállítóhelyeire)	
- Felnőtt:	650.-
- Gyermek és nyugdíjas:	350.-
Tárlatvezetés:	1100.-
Fülhallgatós tárlatvezetés magyar, angol és német nyelven!	
Magyar nyelvű:	350.-
Idegen nyelvű:	980.-
A Petőfi Irodalmi Múzeum az Oktatási Minisztérium által meghirdetett ingyenes utazási program keretében várja a vidéki általános és középiskolák jelentkezését. A múzeumlátogatás időpontjának egyeztetését követően elküldjük a fogadónyilatkozatot.	

a) Milyen kiállítások ingyenesek a nagyközönség számára?

.....

b) Hányféle tárlatvezetés közül választhat a látogató?

.....

c) Milyen kedvezményt vehetsz igénybe a múzeumban hétfőnként?

.....

d) Miből tudhatod meg, hogy a múzeumoknak nem csak egy kiállítóhelye van?
.....

e) Egy nem budapesti tanulócsoport múzeumlátogatását kell megszervezned.

Számozással jelöld be a teendőid sorrendjét!

- ... a fogadónyilatkozat kitöltése
- ... a megtekintendő kiállítás kiválasztása
- ... telefonos egyeztetés a múzeummal

f) Mennyibe kerül egy húszfős gyerekcsoport és két felnőtt (nem tanár) kísérő látogatása?
.....

g) Fogalmazd meg röviden, mi a különbség időszaki és állandó kiállítás között?

.....
.....

10p	
-----	--

9. Javítsd ki a hibákat az alábbi mondatokban!

a) Természetesen, hogy mindannyian ott leszünk.
.....

b) A legtöbb termékünket már az első félévben kiimportáltuk.
.....

c) Az elismerés az eddigiéknél is jobb munkára sarkalta.
.....

3p	
----	--

10. Csoportosítsd az irodalmi műveket! A betűket írd a táblázat megfelelő helyére!

epika	líra	dráma

- a, Balassi Bálint: *Egy katonaének*
- b, Tamási Áron: *Ábel a rengetegben*
- c, Vörösmarty Mihály: *Szózat*
- d, Katona József: *Bánk bán*
- e, Arany János: *Toldi*
- f, Fazekas Mihály: *Lúdas Matyi*
- g, Petőfi Sándor: *Nemzeti dal*
- h, Kölcsey Ferenc: *Parainesis*

- i, Móricz Zsigmond: *Hét krajcár*
- j, Shakespeare: *Romeo és Júlia*
- k, Mikszáth Kálmán: *A néhai bárány*
- l, Ady Endre: *A magyar Ugaron*
- m, Mátyás király és a kolozsvári bíró
- n, Tóth Árpád: *Körúti hajnal*

7p	
----	--

11. Milyen mondatrész a csillaggal jelzett szó? Húzd alá a helyes választ!

A hóesés miatt* késnek a vonatok.

- célhatározó
- okhatározó

Rémülten* nézte az üvöltő farkasokat.

- állapothatározó
- módhatározó

Az asztalnak* eltört a lába.

- birtokos jelző
- részeshatározó

3p	
----	--